

РЕШЕНИЕ

№ 27

12.01.2023 г., гр.Хасково

В ИМЕТО НА НАРОДА

Административен съд – Хасково, в открито заседание на двадесет и първи декември две хиляди двадесет и втора година, в състав:

Председател: ЦВЕТОМИРА ДИМИТРОВА

Членове: АНТОАНЕТА МИТРУШЕВА

БИЛЯНА ИКОНОМОВА

при секретаря Светла Иванова
и прокурора Атанас Палхутев
като разгледа докладваното от съдия Митрушева
адм. дело № 1023 по описа на съда за 2022 година,
за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на Раздел III от Глава десета на Административно-процесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по протест на прокурор в ОКРЪЖНА ПРОКУРАТУРА - ХАСКОВО против разпоредбите на чл. 4, ал. 1, т. 4; чл. 18, ал. 1 и чл. 32, т. 22 от Наредба № 2 за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги на територията на Община Симеоновград, приета с Решение № 231/20.04.2022 г.

В протеста се посочва, че при извършена проверка по реда на надзора за законност била установена незаконосъобразност на посочените разпоредби от цитираната наредба.

Според чл. 4, ал. 1, т. 4 от Наредбата, размерът на местните такси и цени на услуги се определя при спазване на принципа ефективно разпределение на общински ресурси чрез определяне на такси и цени на услуги. Тази разпоредба противоречала на чл. 8, ал. 1 от ЗМДТ, в който били посочени принципите, които следва да се спазват при определяне на местните такси и цени на услуги. В случая била надхвърлена законовата рамка, поради което стореното било без компетентност.

В чл. 18, ал. 1 от Наредбата било предвидено: „Гражданите, които целогодишно не ползват имот в регулация и този имот не е основното им жилище, се освобождават от такса битови отпадъци от сметосъбиране и сметоизвозване за следващата година, ако в срок до 31.10 на предходната година са подали декларация по образец“. Принципното положение било, че таксата за битови отпадъци се дължи, когато услугата се ползва. За това при непредставяне на услугата не възниквало задължение. Това била първата хипотеза на чл. 71, т. 1 от ЗМДТ (редакция ДВ, бр.101 от 2013 г.) - на обективно отсъствие на сметосъбиране и сметоизвозване. Условието на чл. 71, т. 1, пр. 2 от ЗМДТ (редакция ДВ, бр.101 от 2013 г.) били ясни - необходимо било имота да се ползва през цялата година и да не е подадена декларация по образец от собственика или ползвателя до края на предходната година в общината по местонахождението на имота. В случая предвиденото от местния орган на власт имотът да е в

регулация и този имот да не е основното им жилище представлявало порок, тъй като законодателят не обвързвал неплащането на такса с вида и предназначението на имота, а само и единствено с ползването му, поради което разпоредбата противоречала на чл. 71, т. 1 от ЗМДТ.

На следващо място, ЗМДТ (редакция ДВ, бр. 101 от 2013 г.), предвиждал, че декларация по образец следва да бъде подадена от собственика или ползвателя до края на предходната година в общината по местонахождението на имота. Следвало да се отбележи, че разпоредбата на чл. 71, т. 2 от ЗМДТ в настоящата редакция, с която било предвидено декларацията по образец и ред, определени с наредбата по чл. 9, да се подава от задълженото лице до 31 октомври на предходната година в общината по местонахождението на имота, към настоящия момент не била влязла в сила. Съгласно изм. ДВ, бр. 14 от 2021 г. същата щяла да влезе в сила от 1 януари на втората година, следваща публикуването на резултатите от преброяването на населението и жилищния фонд на Република България през 2021 г.

В чл. 32, т. 22 от Наредбата била предвидена такса за съставяне на актове за гражданско състояние на български граждани, които имат актове, съставени в чужбина. Актовете за гражданско състояние на лицата били: акт за раждане, акт за сключен граждански брак и акт за смърт (чл. 34 ЗГР) и се издавали безплатно (чл. 40, ал. 1 ЗГР). Регистрирането на събития по гражданско състояние, настъпили в чужбина, за лица български граждани и съставянето на съответните актове по гражданско състояние били регламентирани в раздел VII Актове за гражданско състояние на български граждани, съставени в чужбина, чл. 69 - 72 ЗГР и чл. 4 от Наредба № РД-02-20-9/21.05.2012 г. за функциониране на единната система за гражданска регистрация, издадена от министъра на регионалното развитие и благоустройството. Съгласно цитираните разпоредби, събитията по гражданското състояние, настъпили в чужбина за лица, които към момента на събитието са български граждани, се регистрират в страната въз основа на препис или извлечение от съставен от чуждестранен местен орган или от български дипломатически или консулски представител акт за гражданско състояние. Регистрирането може да се извърши служебно по инициатива на дипломатически или консулски представител в чужда държава, който служебно изпраща в Министерство на външните работи преписи или извлечения от актовете по гражданското състояние заедно с легализиран превод на български език, заверен по съответния ред, който се препраща на съответната община. По постъпилите документи длъжностното лице по гражданско състояние съставя съответния акт за гражданско състояние с предвидените реквизити - чл. 72, ал. 3 ЗГР.

Възможно било регистрирането да се извърши по искане на заинтересованото лице пред длъжностните лица в съответните общини с оглед вида на акта за гражданско състояние (чл. 70, ал. 2 ЗГР), като се представи легализиран и заверен превод на български език. За длъжностното лице оставало задължението да състави съответния акт за гражданско състояние. Съгласно чл. 72, ал. 6 ЗГР, длъжностното лице по гражданско състояние в общината след съставянето на акта въз основа на преписа по ал. 1 при поискване или служебно изпращал удостоверението за раждане или за граждански брак или препис-извлечение от акта за смърт на Министерство на външните работи, което го препращало на дипломатическото или консулското представителство за връчване на заинтересуваните лица. От тук следвал извода, че при регистрирани събития по гражданско състояние, настъпили в чужбина по отношение на български граждани и съставени актове в чужбина, длъжностните лица по гражданско състояние в съответните общини съставяли акт за гражданско състояние по смисъла на чл. 34, ал. 1 от ЗГР, който съгласно разпоредбата на чл. 40, ал. 1 от ЗГР се издавал безплатно.

Аргумент в тази насока бил и чл. 110, ал. 2, т. 1, 2 и 3 от ЗМДТ, където било предвидено, че не подлежи на таксуване съставянето на актове за гражданско състояние.

С оглед изложеното и на основание чл. 186, ал. 2, вр. чл. 185 от АПК, се предлага Административен съд - Хасково да отмени чл. 4, ал. 1, т. 4; чл. 18, ал. 1 и чл. 32, т. 22 от Наредба № 2 за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги на територията на община Симеоновград, и се заявява искане на Окръжна прокуратура – Хасково да бъдат присъдени направените по делото разноски.

В съдебно заседание представителят на Окръжна прокуратура – Хасково поддържа така подадения протест по изложените в него съображения.

Ответникът – ОБЩИНСКИ СЪВЕТ – СИМЕОНОВГРАД не изразява становище по основателността на оспорването.

Настоящият съдебен състав, като прецени събраните по делото доказателства и становищата на страните и след служебна проверка на протестиращия акт, съгласно разпоредбата на чл. 168 от АПК, приема за установено следното:

С Докладна записка регистрационен индекс С-1960/11.04.2020 г. на Общински съвет - Симеоновград, Кметът на Община Симеоновград е предложил на Общински съвет - Симеоновград да бъде отменена Наредба № 2 за определяне и администриране на местните такси и цени на услуги на територията на Община Симеоновград и да бъде приета нова Наредба за определяне и администриране на местните такси и цени на услуги на територията на Община Симеоновград.

Видно от данните по делото е, че с Решение № 231/20.04.2022 г., взето на заседание на Общински съвет - Симеоновград, проведено на 20.04.2022 г., след поименно гласуване, на основание чл. 21, ал. 2 от ЗМСМА, Общински съвет - Симеоновград е решил следното: 1. Отменя Наредба № 2 за определяне и администриране на местните такси и цени на услуги на територията на Община Симеоновград, приета с Решение № 57/24.04.2020 г. на Общински съвет - Симеоновград; 2. Приема Наредба № 10 за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги на територията на Община Симеоновград. В гласуването при приемане на Решение № 231/20.04.2022 г. са участвали 17 общински съветници (от общо 17, съгласно чл. 4, ал. 1 от Правилник за организацията и дейността на Общински съвет – Симеоновград, неговите комисии и взаимодействието му с общинската администрация), от които 15 общински съветника са гласували "за", 2 са гласували "против" и 0 са гласували "въздържал се".

По делото е представена изисканата в актуалната ѝ редакция Наредба № 2 за определяне и администриране на местните такси и цени на услуги на територията на Община Симеоновград (Наредбата). Съгласно § 4 от Преходните и заключителни разпоредби на Наредбата, същата се издава на основание чл. 9 от Закона за местните данъци и такси.

При така установеното от фактическа страна, се налагат следните правни изводи:

Предмет на оспорване в настоящото производство са конкретни разпоредби от подзаконен нормативен акт, действащ на територията на Община Симеоновград, които разпоредби са с многократно правно действие и относими към неопределен и неограничен брой адресати, тоест с нормативен характер. С разпоредбата на чл. 186 от АПК законодателят е посочил субектите, които имат право да оспорват подзаконни нормативни актове – това са както гражданите, организациите и органите, чиито права, свободи или законни интереси са

засегнати или могат да бъдат засегнати от него или за които той поражда задължения, така и прокурорът, който може да подаде протест срещу акта. Съгласно чл. 187, ал. 1 от АПК, подзаконовите нормативни актове могат да бъдат оспорени без ограничение във времето, а съгласно чл. 185, ал. 2 от АПК, подзаконовите нормативни актове могат да бъдат оспорени както изцяло, така и в отделни техни разпоредби.

В случая предмет на оспорване са разпоредбите на чл. 4, ал. 1, т. 4; чл. 18, ал. 1 и чл. 32, т. 22 от Наредба № 2 за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги на територията на Община Симеоновград, приета с Решение № 231/20.04.2022 г., което оспорване е допустимо и следва да бъде разгледано по същество.

След преценка на доказателствения материал по делото, както и валидността и законосъобразността на оспорения акт, с оглед основанията, визирани в разпоредбата на чл. 146 от АПК, приложими субсидиарно на основание чл. 196 от АПК, съдът намира оспорването за основателно, поради следните съображения:

Нормата на чл. 21, ал. 2 от Закона за местното самоуправление и местната администрация (ЗМСМА) предвижда принципна компетентност на общинския съвет, в изпълнение на своите правомощия по ал. 1 на същия член, да приема правилници, наредби, инструкции, решения, декларации и обръщения. С оглед горното, Наредбата, като цяло, следва да се приеме за издадена от компетентен орган - Общински съвет - Симеоновград, съобразно чл. 21, ал. 2 от ЗМСМА.

Не се спори по делото, че протестираните текстове от Наредбата са приети с решение, взето на редовно проведено заседание на общинския съвет, при наличие на кворум и необходимото към този момент мнозинство на общинските съветници.

В разпоредбата на чл. 4, ал. 1, т. 4 от Наредба № 2 за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги на територията на Община Симеоновград се сочи следното: "Размерът на местните такси и цени на услуги се определя при спазване на следните принципи: 4. ефективно разпределение на общински ресурси чрез определяне на такси и цени на услуги."

Съгласно § 4 от Преходните и заключителни разпоредби на Наредбата, последната е издадена на основание чл. 9 от Закона за местните данъци и такси (ЗМДТ), според който общинският съвет приема наредба за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги.

Съгласно чл. 7, ал. 2 от Закона за нормативните актове (ЗНА), наредбата е нормативен акт, който се издава за прилагане на отделни разпоредби или подразделения на нормативен акт от по-висока степен, а според чл. 8 от ЗНА всеки общински съвет може да издава наредби, с които да урежда съобразно нормативните актове от по-висока степен неуредени от тях обществени отношения с местно значение. В същия смисъл са и разпоредбите на чл. 75, ал. 2 и чл. 76, ал. 3 от АПК. Като компетентни да издават нормативни (подзаконови) административни актове разпоредбата на чл. 76, ал. 1 от АПК сочи изрично овластените от Конституцията или закон органи, в какъвто смисъл е и по-общата разпоредба, доколкото се отнася до всички нормативни актове, на чл. 2, ал. 1 от ЗНА. Като колективен орган на местното самоуправление по смисъла на чл. 18, ал. 1 от ЗМСМА, общинският съвет е овластен да издава нормативни актове, с които да урежда, съобразно нормативни актове от по-висока степен, обществени отношения с местно значение.

Съгласно чл. 21, ал. 1, т. 7 от ЗМСМА, общинският съвет определя размера на местните такси. Анализът на тази разпоредба във връзка с ал. 2 на чл. 21 от ЗМСМА, чл. 8 от ЗНА и чл. 76, ал. 3 от АПК сочи, че общинският съвет е компетентен орган да приема подзаконови актове

(наредби) от местно значение, с която да определи местните такси и цени на услуги, каквато е Наредбата, разпоредби от която се оспорват с процесния протест. От направения по-горе преглед на нормативната уредба следва изводът, че нормотворческите правомощия на общинския съвет произтичат от Конституцията или закона и се ограничават до обществени отношения с местно значение, които обаче нямат своя регулация от нормативни актове от по-висока степен.

Основателно се твърди в протеста, че атакуваната разпоредба на чл. 4, ал. 1, т. 4 от Наредбата противоречи на чл. 8 от ЗМДТ, съгласно който общинският съвет определя размера на таксите при спазване на следните принципи: т. 1 - възстановяване на пълните разходи на общината по предоставяне на услугата; т. 2 - създаване на условия за разширяване на предлаганите услуги и повишаване на тяхното качество; т. 3 - постигане на по-голяма справедливост при определяне и заплащане на местните такси.

Съдът намира, че принципите, които следва да съблюдават общинските съвети при определяне размера на местните такси, се сочат изчерпателно в чл. 8 от ЗМДТ, поради което не могат да се предвиждат нови, нефигуриращи в обсъжданата разпоредба такива. В случая посоченият в чл. 4, ал. 1, т. 4 от Наредбата принцип не се установява да е измежду изброените в чл. 8 от ЗМДТ, от което следва изводът, че т. 4 от чл. 4, ал. 1 от Наредбата е приета в нарушение на чл. 8 от ЗНА, съгласно който всеки общински съвет може да издава наредби, с които да урежда съобразно нормативните актове от по-висока степен неуредени от тях обществени отношения с местно значение, както и че противоречи на разглеждания по-горе чл. 8 от ЗМДТ (в относимата му редакция), уреждащ изчерпателно принципите, следващи се при определяне размера на местните такси.

Ето защо протестът в тази си част се явява основателен.

Съдът намира за основателен протеста и относно разпоредбата на чл. 18, ал. 1 от Наредбата, който гласи: "Граждани, които целогодишно не ползват имот в регулация и този имот не е основното им жилище, се освобождават в частта за такса битови отпадъци от сметосъбиране и сметоизвозване за следващата година, ако в срок до 31.10 на предходната година са подали декларация по образец. Ако имотът е съсобственост, същият се освобождава, ако декларации са подали всички съсобственици."

Съобразно чл. 71, т. 2 от ЗМДТ, в актуалната му редакция (Изм. - ДВ, бр. 153 от 1998 г., бр. 103 от 1999 г., бр. 119 от 2002 г., в сила от 1.01.2004 г., доп., бр. 101 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г., изм., бр. 88 от 2017 г., в сила от 1 януари на втората година, следваща публикуването на резултатите от преброяването на населението и жилищния фонд в Република България през 2021 г. - изм., бр. 98 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г., бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.): „Не се събира такса за: 2. услугата по чл. 62, т. 1 и дейността по третиране на битовите отпадъци – част от услугата по чл. 66, ал. 1, т. 2, когато имотът е незастроен или не се ползва през цялата година и е подадена декларация по образец и ред, определени с наредбата по чл. 9, от задълженото лице до 31 октомври на предходната година в общината по местонахождението на имота“.

Както е видно от самата разпоредба на закона, изменението ѝ, публикувано в ДВ, бр. 88/03.11.2017 г. е с отложено във времето влизане в сила. Същата следва да влезе в сила от 1 януари на втората година, следваща публикуването на резултатите от преброяването на населението и жилищния фонд на РБ през 2021 г. Резултатите от преброяване на населението и жилищния фонд са публикувани на 03.10.2022 г., поради което не е изтекъл указаният по-горе период за влизане в сила на посочената разпоредба.

Съгласно чл. 71 от ЗМДТ, в актуалната редакция към момента на приемане на оспорената разпоредба, не се събира такса за: т. 1 - сметосъбиране и сметоизвозване, когато услугата не се предоставя от общината или ако имотът не се ползва през цялата година и е подадена декларация по образец от собственика или ползвателя до края на предходната година в общината по местонахождението на имота. От текста на цитираната разпоредба се установява, че законодателят не обвързва освобождаването от събирането на таксата с други условия, освен тези, услугата да не се предоставя от общината или съответно имотът да не се ползва през цялата година и да е подадена декларация до края на предходната година в общината по местонахождението на имота. Тоест оспореният текст на чл. 18, ал. 1 от Наредбата, който предвижда имотът да е "в регулация и този имот не е основното им жилище" не се съдържа в закона. Съдът намира, че с въвеждането в наредбата на това допълнително изискване незаконосъобразно се стесняват условията, предвидени в закона относно правото на лицата да бъдат освободени от таксите за сметосъбиране и сметоизвозване, когато е налице хипотезата на целогодишно неползване на недвижимия имот. Видно е, че законодателят не обвързва неплащането на такса с вида и предназначението на имота, а само и единствено с ползването му. Освен това разпоредбата на чл. 71, т. 1 от ЗМДТ не предвижда задължение за адресатите ѝ за подаване на декларации от задължените лица до 31 октомври на предходната година, а до края на предходната година.

В тази връзка се установява, че чл. 18, ал. 1 от Наредбата противоречи на разпоредба от нормативен акт от по-висока степен, а именно чл. 71, т. 1 от ЗМДТ, поради което протестът е основателен и в тази му част и разпоредбата следва да бъде отменена.

Съгласно чл. 34, ал. 1 от Закона за гражданската регистрация (ЗГР), актовете за гражданско състояние на лицата са: акт за раждане, акт за сключване на граждански брак и акт за смърт. В ЗГР, Глава трета – Актове за гражданско състояние, Раздел VII – Актове за гражданско състояние на български граждани, съставени в чужбина – чл. 69 и сл., са уредени хипотезите относно актове за гражданско състояние на български граждани, съставени в чужбина. Разпоредбата на чл. 72, ал. 3 от ЗГР създава задължение за длъжностното лице по гражданското състояние в общината, въз основа на препис на съставения акт от местен орган или от дипломатическото или консулското представителство на РБ в съответната страна, да състави акт за гражданско състояние, като впише в същия, въз основа на получения препис, съответни данни, подробно изброени. В този смисъл приетото от Общински съвет – Сименовград "Съставяне на актове за гражданско състояние на български граждани, които имат актове, съставени в чужбина" е действие, попадащо в компетентността на длъжностното лице към съответната община. Тази услуга обаче е регламентирана като неподлежаща на таксуване в разпоредбите на чл. 40, ал. 1 от ЗГР и чл. 110, ал. 2, т. 1, т. 2 и т. 3 от ЗМДТ. Съгласно разпоредбата на чл. 40, ал. 1 от ЗГР, актовете за гражданско състояние се издават безплатно. На заинтересуваните страни се издават безплатно удостоверения за раждане и сключен граждански брак и препис-извлечение от акт за смърт по утвърдени образци. За издаването на удостоверения и преписи от тези актове за втори и следващ път се заплаща такса. Издаването на препис за служебно ползване е безплатно. В чл. 110, ал. 2 от ЗМДТ е предвидено, че не подлежат на таксуване следните услуги: т. 1 - съставяне на акт за раждане и издаване на оригинално удостоверение за раждане; т. 2 - съставяне на акт за граждански брак и издаване на оригинално удостоверение за сключен граждански брак; т. 3 - съставяне на акт за смърт и издаване на препис-извлечение от него; т. 4 - отбелязвания, допълвания и поправки в актовете за гражданско състояние.

Видно от посочените разпоредби, актовете за гражданско състояние се издават безплатно. Следва да се има предвид, че актовете за гражданско състояние са различни от удостоверенията, които са свидетелстващи документи, издавани въз основа на актовете за гражданско състояние.

Безплатността на услугата по издаване на актове за гражданско състояние е регламентирана и в чл. 5, б. "з" от Закона за държавните такси, съгласно която разпоредба се освобождават от заплащане на държавни такси регистрация на актове за раждане, смърт и осиновяване и първоначалните свидетелства за регистрация на актове за гражданско състояние.

С протестираната разпоредба на чл. 32, т. 22 от Наредбата е въведена регламентация за таксуване на услуга, която регламентация противоречи на нормативни актове от по-висок ранг – Закона за гражданската регистрация, Закона за местните данъци и такси и Закона за държавните такси. В тази връзка, предвид всички изложени мотиви, съдът счита, че допуснатото несъответствие на чл. 32, т. 22 от Наредбата с нормативен акт от по-висока степен обуславя порочността на протестирания текст и поради това, че разпоредбата е незаконосъобразна, тя следва да се отмени.

При този изход на спора, основателна се явява претенцията на прокурора в Окръжна прокуратура - Хасково за присъждане на направените по делото разноски, а именно заплатената такса за обнародване на оспорването в "Държавен вестник" в размер на 20. 00 лв.

Водим от гореизложеното и на основание чл. 193, ал. 1 от АПК, съдът

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ по протест на прокурор при Окръжна прокуратура - Хасково разпоредбите на чл. 4, ал. 1, т. 4; чл. 18, ал. 1 и чл. 32, т. 22 от Наредба № 2 за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги на територията на Община Симеоновград, приета с Решение № 231/20.04.2022 г. на Общински съвет – Симеоновград.

ОСЪЖДА Общински съвет - Симеоновград да заплати на Окръжна прокуратура - Хасково разноски по делото в размер на 20 (двадесет) лева, представляващи държавна такса за обнародване в "Държавен вестник".

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба и протест чрез Административен съд - Хасково пред Върховен административен съд в 14-дневен срок от съобщението до страните.

След влизането му в законна сила решението да се обнародва по начина, по който е била обнародвана процесната наредба, съгласно чл. 194 от АПК.

На основание чл. 138, ал. 1 от АПК препис от решението да се изпрати на страните.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЕНОВЕ: 1.

2.

